

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Fkf.160/2025/15.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. október 16. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt fiatalkorú Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2025. március 11. napján kihirdetett 5.Fk.195/2023/52. számú ítéletét fiatalkorú Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak tekintetében megváltoztatja.

A fiatalkorú Terhelt1 I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 (egy) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

Terhelt2 II. r. vádlott testi sértés büntettének kísérleteként értékelt cselekményét bűnsegédként elkövetettnek minősíti.

Az elsőfokú ítélet bevezető részében az első tárgyalási határnap helyesen 2024. február 21., a második határnap 2024. május 15.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét fiatalkorú Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak tekintetében helybenhagyja.

A cím3 szám alatti cím fiatalkorú Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak tényleges tartózkodási helye, míg Terhelt3 III. r. vádlottnak a lakcíme; Terhelt2 II. r. vádlott tényleges tartózkodási helyének a feltüntetését mellőzi, személyi igazolványának száma okmányszám4, Terhelt3 III. r. vádlott személyi igazolványának száma okmányszám5.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből Terhelt2 II. r. vádlott 19.400.- (tizenkilencezer-négyszáz) forintot, Terhelt3 III. r. vádlott 20.534.- (húszezer-ötszázharmincnégy) forintot köteles megfizetni, míg a fennmaradó 27.194.- (huszonhétézer-százkilencvennégy) forintot az állam viseli.

Az ítéltábla határozata ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2025. március 11. napján kihirdetett 5.Fkf.195/2023/52.számú ítéletével fiatalkorú Terhelt1 I. r. vádlottat társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat] miatt 2 év – végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fiatalkorúak fogháza, a próbaidő tartama alatt a terhelt pártfogó felügyelet alatt áll. Rendelkezett továbbá a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi időpontjáról.

[2] A törvényszék Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottakat társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat] és társtettesként elkövetett testi sértés vétsége [Btk. 164. § (1) és (2) bekezdés] miatt – halmazati büntetésül – 4 év szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést börtön fokozatban kell végrehajtani, és abból a II. r. és a III. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[3] A törvényszék rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

[4] Az ítélet ellen az ügyész fiatalkorú Terhelt1 I. r. vádlottat érintően a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának megváltoztatása (fiatalkorúak börtöne meghatározása) érdekében jelentett be fellebbezést, míg fiatalkorú I. r. vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette. Az ítélettel szemben Terhelt2 II. r. vádlott a fellebbezés okának megjelölése nélkül, védője téves büntetőjogi minősítés és a kiszabott büntetés enyhítése érdekében, Terhelt3 III. r. vádlott ugyancsak az indokok megjelölése nélkül, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése céljából jelentett be fellebbezést. Az ügyészség az ítéletet a II. r. és a III. r. vádlottak vonatkozásában tudomásul vette.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli főügyészség) a büntetőügy irataival együtt megküldött BF.364/2025/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi jogorvoslatokat alaptalannak értékelte.

[6] Az átiratban kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával járt el, az ügy szempontjából szükséges bizonyítást lefolytatta, az ítéletben megállapított tényállás nem szenved a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 592. § (1) és (2) bekezdésében felsorolt hibákban, illetve hiányosságokban, így a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó, a vádlottak bűnösségére levont következtetés is helyes. Az elsőfokú bíróság számot adott a bizonyítási eszközök tartalmáról, illetve azok egyenként és összességében elvégzett értékeléséről, a bizonyítékok felülmérlegelésére, eltérő tényállás megállapítására a Be. 591. § (1) bekezdésében és az 593. § (2) bekezdésében írtakból következően nem kerülhet sor.

[7] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a cselekmény büntetőjogi minősítéséről az elsőfokú bíróság szintén törvényesen döntött. A testi sértés vétsége tekintetében azonban indokolt az ítéletben feltüntetni, hogy tanú3 sértett az elkövetőkkel szemben magánindítvánnyal élt. A testi sértés büntettének kísérletére vonatkozó részletes jogi indokolással a fellebbviteli főügyészség ugyancsak egyetértett, mind a vádlottak szándéka, mind az elkövetői alakzat tekintetében. E körben rámutatott, hogy tanú2 sértettet elsőként fiatalkorú Terhelt1 I. r. vádlott bántalmazta, amely bántalmazásba bekapcsolódott Terhelt3 III. r. vádlott. Terhelt2 II. r. vádlott kezdetben – bűnsegédi magatartást tanúsítva – bízta testvéreit, és késével fenyegetve akadályozta meg, hogy tanú2 sértett számára a fia segítséget tudjon nyújtani, majd a tényállásszerű (testi épséget sértő) magatartásba is bekapcsolódott, amikor a sértettek felé egy kalapácsot hajított. A vádlottak társtettesi elkövetési alakzatának megállapítása tehát törvényes, Terhelt2 II. r. vádlott esetében egységesen a súlyosabb elkövetői alakzat állapítható meg.

[8] Az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabási körülményeket is helytállóan tárta fel. A vádlottak előéletével és büntetéseikkel kapcsolatban az ítéletben írtak jórészt helytállóak, azonban megállapítható, hogy Terhelt2 II. r. vádlottat további két ízben ítélte el a bíróság a jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény elkövetését követően. Nyilvánvaló elírás továbbá, hogy az elsőfokú ítélet [8] bekezdésében szereplő 4.B.699/2022/9. számú ítélet 2023. január 19. napján jogerős (és nem végleges) lett.

[9] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásakor a Btk. 80. § (1) és (2) bekezdésében, emellett a fiatalkorú vádlott tekintetében a Btk. 106. § (1) bekezdésében foglalt büntetéskiszabási elveknek megfelelően járt el, a kiszabott büntetés valamennyi vádlott esetében megfelelően szolgálja a büntetési célokat, egyúttal igazodik az elkövetett bűncselekmények konkrét tárgyi súlyához és a feltárt büntetéskiszabási tényezőkhez is. A fellebbviteli főügyészség fiatalkorú Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában azonban nem értett egyet az elsőfokú ügydöntő határozat [78] bekezdésében írtakkal. A fiatalkorúakra nézve ugyanis a Btk. 110. § eltérő szabályokat határoz meg a szabadságvesztés végrehajtása, illetve a végrehajtási fokozat tekintetében, így esetükben a Btk. 35. § (1) és (2) bekezdésében írt általános szabályok nem alkalmazhatóak. A fiatalkorúak börtöne és a fiatalkorúak fogháza a Btk. 35. §-ban felhívott végrehajtási fokozatokhoz (úgy mint fogház, börtön, fegyház) képest speciális. Ezt az érvelést támasztják alá a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 192. §-ban írt, a fiatalkorúakra vonatkozó szabályok és a fogva tartott személy esetében a büntetőeljárás lefolytatása, továbbá a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról szóló 9/2018. (VI. 11.) IM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott értesítőlap adattartalma is. Fiatalkorú Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában tehát a szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk.

110. § (1) bekezdésének a) pontjában írt kötelező törvényi rendelkezés alapján fiatalkorúak börtöne.

[10] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, azzal, hogy az ítélet bevezető részében az első tárgyalási határnap pontosítása, valamint a terheltek személyi adatainak módosítása szükséges.

[11] Mindezekre figyelemmel a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 5.Fk.195/2023/52. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján fiatalkorú Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában változtassa meg, és állapítsa meg, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fiatalkorúak börtöne, egyebekben az ítéletet – a megjelölt pontosítások mellett – hagyja helyben.

[12] Terhelt2 II. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen védence bizonyítottság hiányában történő felmentését, másodlagosan kizárólag könnyű testi sértés vétségében kérte védence bűnösségének megállapítását, míg az életveszélyt okozó testi sértés büntetnének kísérlete vádja alól bizonyítottság hiányában való felmentését, és ezzel összefüggésben a büntetés jelentős enyhítését kérte, míg harmadlagosan a büntetés enyhítését indítványozta.

[13] A felmentésre irányuló indítvány kapcsán előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, mivel egyrészt a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, másrészt az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. Az orvosszakértői vélemény, a sértettek önmaguknak és egymásnak is ellentmondó vallomása, valamint tanú1 tanú sértettekkel kapcsolatos vallomása alapján nem állapítható meg ítéleti bizonyossággal, hogy a sérüléseket a vádlottak okozták, illetve a bántalmazást a vádlottak követték el.

[14] Az életveszélyt okozó testi sértés büntetnének kísérlete körében rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint sem bántalmazta Terhelt2 II. r. vádlott tanú2 sértettet, közös bántalmazásról tehát nem volt szó, így az elsőfokú bíróság által felhívott eseti döntések jelen ügyben nem irányadóak. Önmagában az a körülmény, hogy Terhelt2 II. r. vádlott a helyszínen volt és nem határolódott el a testvérek által végzett bántalmazástól, nem teszi őt tettessé. Az elsőfokú bíróság által felhívott „biztatás” sem tettesi, hanem részesi magatartás. Ugyanakkor ezen részesi magatartás sem állapítható meg a II. r. vádlott terhére, mivel azt csak tanú3 sértett önmagával is ellentétes vallomása támasztja alá, más bizonyíték erre vonatkozóan nem merült fel. Az elsőfokú ítélet [61] bekezdésében felhívott, a II. r. vádlott terhére rótt cselekmények (késsel hadonászás, kalapács eldobás stb.) túl azon, hogy a védelem álláspontja szerint nem bizonyítottak, de tanú2 bántalmazását követően történtek (vö. [18] bekezdés), tehát erre alapozva a II. r. vádlott büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg.

[15] A védő az enyhítésre irányuló indítvány kapcsán előadta, hogy a kiszabott büntetés eltúlzott, az nem áll arányban sem a cselekmény tárgyi súlyával, sem a II. r. vádlott társadalomra veszélyességével, sem a büntetőjogi felelősséget enyhítő és súlyosító körülményekkel. A védő álláspontja szerint a hasonló jellegű cselekmények

elszaporodottsága – erre vonatkozó statisztikai adatok hiányában – súlyosító körülményként nem értékelhető. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott „*biztató*” magatartás súlyosító körülményként nem vehető figyelembe, hiszen az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a bántalmazást a II. r. vádlott akaratától függetlenül az I. r. vádlott kezdte el, majd a III. r. vádlott folytatta. Meglátása szerint továbbá nem lehet súlyosabb annak a társadalomra veszélyessége, aki „*csak*” biztatja a társait, mint az, aki ténylegesen megvalósítja az elkövetési magatartást, így a biztatás súlyosító körülményként semmiképpen nem értékelhető. A II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés a belső arányosságnak sem felel meg, ami ugyancsak a büntetés enyhítését indokolja.

[16] Terhelt3 III. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság az ügy megítélése szempontjából lényeges bizonyítékok értékelését nem helyesen végezte el, ezt követően pedig megalapozatlan és jogszabálysértő jogkövetkeztetést vont le a III. r. vádlott bűnösségére, ezért elsőlegesen a terhelt felmentését indítványozta.

[17] Figyelemmel arra, hogy a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a III. r. vádlott terhére, az elsőfokú bíróságnak a vádlottak által előadottakat kellett volna az ítéleti tényállás alapjául vennie, melynek lényege, hogy ők nem bántalmazták a sértetteket, és nem állapítható meg az sem, hogy a sértetteken lévő sérüléseket a vádlottak okozták. Másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését kérte, a kiszabott 4 év szabadságvesztés büntetés ugyanis eltúlzott, és nem illeszkedik az elkövetett cselekmény társadalomra veszélyességéhez.

[18] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezések elintézésére nyilvános ülést tűzött ki a Be. 599. § (1) bekezdése alapján. A nyilvános ülésen az ügyész nem vett részt.

[19] Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásában írtakat tartotta fenn, míg fiatakorú Terhelt1 I. r. vádlott védője az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[20] Fiatakorú Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak saját védelmükben nem kívántak felszólalni és az utolsó szó jogán sem kívántak nyilatkozatot tenni.

[21] Az elsőfokú ítélettel szemben bejelentett fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[22] Az ítéltábla a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Mivel az elsőfokú ítélet ellen Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak és védőik által bejelentett fellebbezéseket nem csupán a Be. 583. § (3) bekezdésének a) és b) pontjaiban írt rendelkezéseket érintően terjesztették elő, nincs helye az elsőfokú ítélet Be. 590. § (3) bekezdése szerinti korlátozott felülbírálatának. Míg fiatakorú Terhelt1 I. r. vádlott tekintetében a teljeskörű felülbírálatot a Be. 590. § (10) bekezdése alapozza meg. Ezen rendelkezések alapján a másodfokú felülbírálat kiterjed az eljárási szabályok megtartásának, az elsőfokú ítélet megalapozottságának, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó

rendelkezéseknek, valamint az indokolás helyességének a vizsgálatára is [Be. 590. § (2) bekezdés].

[23] Megállapítható, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan a Be. 608. § (1) bekezdés a-d) és f) pontjaiban írt abszolút eljárási szabálysértés, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárásra utasítását indokolná, emellett az eljárás megszüntetésének sincs helye [Be. 607. §]. A törvényszék nem valósított meg olyan, a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott relatív eljárási szabálysértést sem, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a vádlottak bűnösségének megállapítására, a bűncselekmény minősítésére vagy a büntetés kiszabására.

[24] A másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le [Be. 591. § (1) bekezdés].

[25] A tényálláshoz kötöttség elvi indokát a bizonyítékok értékelésére vonatkozó törvényi rendelkezések adják, amelyek szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító ereje. A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg [Be. 167. § (3) és (4) bekezdése]. E szabályozás biztosítja a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti szabad értékelését, illetőleg védi az elsőfokú bíróság mérlegelését.

[26] Az eltérő tényállás megállapításának elsődleges és általános feltétele az, hogy az első fokon meghozott ítélet tényállása nem megalapozott.

[27] A Kúria EBH2019.B.9. számon közzétett határozatában kifejtettek szerint a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az első fokon lefolytatott bizonyítást védi. A tényállás hiányosságának pótlása, a felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a helyes ténybeli következtetés levonása nem a felülmérlegelés tilalma alá esik, hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze. A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a másodfokú bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette.

[28] Az ítéltábla első körben a terheltek személyi körülményeire, valamint a büntetéseikre vonatkozó megállapításokat vizsgálta, amelyek a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában írtak szerint nem a történeti tényállás részei.

[29] Az elsőfokú ítélet indokolásában e tények a nyilvános ülésen elhangzottak, valamint az erkölcsi bizonyítványban rögzített adatok alapján az alábbiak szerint szorulnak kiegészítésre, illetve pontosításra.

[30] Fiatakorú Terhelt I. r. vádlottat érintően:

- nőtlen családi állapotú;
- segéd munkásként havi jövedelme kb. 60.000.- Ft.

[31] Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében:

- az elsőfokú ítélet [8] bekezdését az ítéltábla akként pontosítja, hogy a Nagykáta Járásbíróság 2021. július 14. napján kelt ítélete 2021. augusztus 9. napján lett jogerős, míg a Jászberényi Járásbíróság 4.B.699/2022/9.számú ítélete 2023. január 19. napján jogerőre emelkedett;
- a Nagykáta Járásbíróság a 2022. július 22. napján kelt és 2022. augusztus 9. napján jogerőre emelkedett 1.Bpk.314/2022/3.számú végzésével járművezetés eltiltás hatálya alatt vétsége miatt 250.000.- Ft pénzbüntetésre és 3 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte (elkövetési idő: 2022. május 20.); a pénzbüntetést a Budapest Környéki Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja a 2023. június 6. napján végleges 42.Bv.1460/2023/4.számú végzésével 125 nap szabadságvesztésre változtatta át;
- a Gödöllői Járásbíróság a 2022. augusztus 31. napján kelt és jogerőre emelkedett 5.B.150/2022/6.számú ítéletével garázdaság büntette és testi sértés vétsége miatt 100 óra közérdekű munkára ítélte (elkövetési idő: 2020. december 29.).

[32] Terhelt3 III. r. vádlott tekintetében:

- elvált családi állapotú, élettársi kapcsolatban él;
- jelenleg nem dolgozik, jövedelme nincs, három kiskorú gyermeke van;
- az elsőfokú ítélet [12] bekezdését az ítéltábla akként pontosítja, hogy a Nagykáta Járásbíróság 2021. július 14. napján kelt ítélete 2021. augusztus 9. napján lett jogerős.

[33] A felülbírálat során az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság tényállása a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott okból kis mértékben megalapozatlan, ezért az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállást az alábbiak szerint pontosítja, illetve egészíti ki:

- az elsőfokú ítélet [16] bekezdésében rögzítetteket azzal egészíti ki, hogy tanú3 sértett bántalmazása Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak részéről kis erővel történt;

- az elsőfokú ítélet [17] bekezdésében a „*kezében tartott téglával tanú2 sértettet nagy erővel fejbe ütötte*” szövegrész helyébe a „*kezében tartott téglával tanú2 sértettet fejbe ütötte*” szövegrészt illeszti;
- az elsőfokú ítélet [17] bekezdését azzal egészíti ki, hogy „*A fiatalkorú Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlott által megvalósított bántalmazás során tanú2 sértettet legalább egy nagy erőbehatás érte.*”;
- az elsőfokú ítélet [18] bekezdésében a „*sértettek felé hajította*” szövegrész helyébe a „*tanú3 sértett felé hajította*” szövegrészt illeszti.

[34] A törvényszék az eljárás során beszerzett bizonyítékokat összességében az ügyiratok tartalma szerint vette számba, a rendelkezésre álló bizonyítékok (orvosszakértői vélemények, tanú3 sértett vallomása) alapján azonban a tényállás kisebb kiegészítése, illetve pontosítása volt indokolt.

[35] Az eljárás során beszerzett és az elsőfokú bíróság által elfogadott igazságügyi orvosszakértői vélemények szerint tanú3 sértett sérülései kis erejű, tompa mechanikai erőbehatások eredményeként jöttek létre, és a súlyosabb sérülés bekövetkezésének nem volt realitása (elsőfokú ítélet [40]-[41] bekezdése), melyre figyelemmel a tényállás kiegészítése volt indokolt az erőbehatás nagyságával. Az orvosszakértői vélemény szerint tanú2 sértett esetében a szemgödör falának törését nagy erejű tompa erőbehatás eredményezte; a törés a legnagyobb valószínűséggel az arctájékot ért nagy erejű ökölcsapás útján jött létre (elsőfokú ítélet [42]-[44] és [47] bekezdése). Mivel a szakértő - szakértői bizonyossággal - nem tudta megállapítani, hogy a törés milyen módon (ökölcsapás, téglával történő megütés) keletkezett, és e körben a sértett sem tudott egzakt vallomást tenni, az ítéltábla pontosította a tényállást, hiszen kétséget kizáró bizonyossággal [Be. 7. § (4) bekezdés] nem volt megállapítható, hogy a téglával történő megütés párosult nagy erő kifejtéssel, a törést Terhelt3 III. r. vádlott ökölcsapása is okozhatta. tanú3 sértett a nyomozati szakban azt vallotta, hogy a cselekménysor végén Terhelt2 II. r. vádlott az ő irányába hajított el egy kalapácsot, ahogyan azt az elsőfokú ítélet [31] bekezdése is tartalmazza a sértett nyomozati vallomásának az ismertetésénél. tanú3 sértett a szembesítés során és a tárgyaláson sem nyilatkozott ettől eltérően, ellenkezőleg, mindkét sértett következetesen állította az eljárás folyamán, hogy Terhelt2 II. r. vádlott semmilyen formában nem bántalmazta tanú2 sértettet, ezért a tényállás pontosítása volt indokolt.

[36] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az így kiegészített, illetve helyesbített tényállás alapján bírálta felül. [Be. 593. § (3) bekezdés]. Egyebekben a törvényszék által megállapított történeti tényállás felderített, hiánytalan, a bizonyítás anyagát képező ügyiratok tartalmával egyező, valamint helytelen ténybeli következtetésektől mentes.

[37] Az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége során számot kell adnia arról, hogy mely bizonyítékot fogadott el, ennek mi az indoka és nyomon követhető módon az indokolásból ki kell tűnnie, hogy a tényállást mire alapította. Ekkor van abban a helyzetben a másodfokú bíróság, hogy ellenőrizni tudja, hogy a mérlegelés teljeskörű, valamennyi bizonyítékra kiterjedő volt-e és az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékoknak a megállapított tényállás megfelel-e. A bizonyítékok értékelése az elsőfokú

bíróság feladata, míg a másodfokú felülbírálat során ezen értékelő tevékenység ellenőrzésére kerül sor.

[38] A törvényszék a bizonyítást a szükséges és lehetséges körben lefolytatta, a tárgyaláson kihallgatta Terhelt2 II. r. vádlottat, tanú3 és tanú2 sértett tanúkat, tanú1 tanút, szakértőt igazságügyi orvosszakértőt, és ismertetéssel tette a tárgyalás anyagává az eljárás során beszerzett releváns okirati bizonyítékokat.

[39] A Be. 167. § (3) bekezdés értelmében - miszerint a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító erejük - a bizonyítékok mérlegelésének szabadsága azt jelenti, hogy mindig a bírói mérlegelés dönti el az adott bizonyítási eszköz jelentőségét és bizonyító értékét.

[40] A törvényszék eleget tett a bizonyítás általános szabályai között meghatározott előírásnak, amely szerint a bíróságnak a bizonyítékokat egyenként és összességükben kell értékelnie [Be. 167. § (4) bekezdés]. A törvényszék – a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában foglaltak szerint eljárva – az ítélete indokolásában hiánytalanul jelölte meg azokat a bizonyítékokat, amelyekre a döntését alapította, és meggyőző indokát adta annak, hogy a tényállás megállapításánál mely bizonyítékot és miért fogadott el vagy vetett el, az egyes vallomások hitelt érdemlőségének megítélése körében sem vétett logikai hibát. Az ítélet indokolásából megismerhető a bírói meggyőződés kialakulásának azon logikai folyamata is, amely a bizonyítás eredményének megállapításához vezetett.

[41] A törvényszék a bizonyítékok értékelése körében helyesen rögzítette, hogy a 2023. november 2. napján érkezett beadványokat leszámítva, amelyben a terhelték akként nyilatkoztak, hogy ítéleti bizonyossággal legfeljebb a súlyos testi sértés büntette állapítható meg terhükre, sem fiatalok Terhelt1 I. r., sem Terhelt3 III. vádlott nem tett a bántalmazásról az eljárás folyamán vallomást, így védekezést sem terjesztettek elő, a cselekményről érdemben kizárólag Terhelt2 II. r. vádlott számolt be, akinek vallomása korántsem tekinthető következetesnek. Az első gyanúsított kihallgatása alkalmával ugyanis úgy nyilatkozott, hogy „nem történt semmi”, a folytatólagos gyanúsított kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy az építkezésen ők és a sértettek több emeletnyi távolságra voltak egymástól, így nem is tudtak volna verekedni. Ennek ellenére annyit elismert, hogy egy szóváltást követően tanú3 sértett megütötte Terhelt3 III. r. vádlottat, amelyet a III. r. vádlott egy pofonnal viszonzott. Ehhez képest a tárgyaláson olyan vallomást is tett, hogy „*igazából szóváltás sem volt*”, emellett azt is nyilatkozta, hogy Terhelt3 III. r. vádlott tanú2 sértettnek adott egy pofont, és ezt viszonzta tanú3 sértett.

[42] A sértettek vallomásainak értékelésénél a törvényszék helytállóan mutatott rá, hogy a bűncselekmény jellegére tekintettel a sértettektől nem várható el, hogy az általuk elmondottnál pontosabban emlékezzenek vissza az elszenvedett bántalmazás valamennyi részletére. Ezzel összefüggésben nem hagyható ugyanis figyelmen kívül, hogy a sértettek a rövid időn belül lezajló események során védekezésre kényszerültek, és saját maguk mellett hozzátartozójuk testi épségét is védeni próbálták. Ennek ellenére – a törvényszék által helyesen megállapítottak szerint – a sértettek az ügy elbírálása szempontjából releváns körülmények (mint pl. tanú3 sértett Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott közösen bántalmazta, tanú2 sértett fejét fiatalok Terhelt1 I. r. vádlott ütötte meg egy téglával, míg

Terhelt3 III. r. vádlott ököllel ütötte meg az arcát, Terhelt2 II. r. vádlott a cselekmény során elővett egy kést, amelyet tanú3 sértett felé tartott) tekintetében következetesen nyilatkoztak a bizonyítási eljárás lefolytatás során, és elmondásukat az orvosszakértői vélemények is alátámasztották.

[43] Az elsőfokú ügydöntő határozat helyesen idézi a beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemények tartalmát, valamint szakértől igazságügyi orvosszakértő tárgyaláson tett nyilatkozatát, részben e bizonyítékokra figyelemmel vált szükségessé a fentiek szerint a tényállás kiegészítése, illetve pontosítása.

[44] A tárgyaláson az orvosszakértő úgy nyilatkozott, hogy orvosszakértői szempontból friss sérülésnek a három napon belül keletkezett sérülés minősül. Önmagában azonban ebből nem következik, hogy a sértettek a sérüléseiket korábban szenvedték volna el, és valamilyen okból a sérülések okozásával a vádlottakat hamisan vádolnák, melyre egyébként az eljárás folyamán a terheltek sem hivatkoztak. Terhelt2 II. r. vádlott nyilatkozott úgy a tárgyaláson, hogy az építkezés helyszínének elhagyása és az orvosi ellátás, illetve a rendőri intézkedés időpontja között telt el hosszabb idő, amely alatt bármi történhetett a sértettekkel. Az eljárás adatai szerint azonban a vádlottak és a sértettek az építkezésen történt közös munkavégzést megelőzően nem ismerték egymást, Terhelt2 II. r. vádlott a tárgyaláson kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy az ügy tárgyát képező cselekményt megelőzően nem volt közöttük rossz viszony. Nem merült fel tehát arra vonatkozó adat, hogy a sértettek a terheltek felelősségre vonását minden alap nélkül, pl. rosszindulatból, bosszúból, irigységből kívánnák. Ezen adatok tükrében különösen annak nincs realitása, hogy a sértettek az elszenvedett sérüléseik okozóiként valótlannul a terhelteket neveznék meg, ha a sérüléseiket más személy, illetve személyek okozták. Az alaptalan vádaskodás ellen szól az is, hogy a sértettek az eljárás során egyszer sem állították, hogy fiatalokú terhelt1 terhelt3 I. r. vádlott a tanú3 sértett sérelmére elkövetett cselekményben részt vett volna, valamint, hogy Terhelt2 II. r. vádlott tanú2 sértettet bántalmazta volna, holott, ha kizárólag a vádlottak „*elítéltetése*” a cél, akkor kézenfekvő lett volna a vádlottak cselekményben játszott szerepét felnagyítani, és azt állítani, hogy mindhárom terhelt részt vett mindkét sértett bántalmazásában.

[45] Lényeges körülmény továbbá, hogy a konfliktus szempontjából kívülállónak minősülő tanú1 tanú – aki a rendelkezésre álló adatok szerint a szóváltásnál és tettelegességnél nem volt jelen – sok tekintetben nem támasztotta alá Terhelt2 II. r. vádlott vallomását. Így Terhelt2 II. r. vádlott a tárgyaláson azt vallotta, hogy az emeletről nem lehetett csak úgy egyszerűen lejönni, meg kellett kerülni az egész építkezést, az pedig egy óra hossza lett volna, míg tanú1 tanú vallomása szerint kb. fél perc alatt lehetett átjutni az egyik emeletről a másikra. Terhelt2 II. r. vádlott a tárgyaláson azt állította, hogy a cselekmény helyszínén volt kamera, emellett azért sem lehetett nála kés, mert az építkezés helyszínén szigorú ellenőrzés (motozás, ruházatátvizsgálás) volt, mindig megnézték mindenkinek a táskáját és a ruháját, a sértettek sérüléseit továbbá az öröknek is látnia kellett volna, amikor elhagyják a helyszínt. Ezzel szemben tanú1 tanú a tárgyaláson azt vallotta, hogy kamera nem volt a helyszínen (a tanú a nyomozás során is ugyanezt állította), a beléptetés nem volt szigorú, átkutatás nem volt, legfeljebb alkoholszondás ellenőrzés, ruházat ellenőrzés az elmenetelkor sem volt. A 2021. június 3. napján készült rendőri feljegyzés szerint az építkezés helyszínén Jaksa terhelt2 biztonsági vezető azt a tájékoztatást adta, hogy az épületben az első és a második emeleten nincs biztonsági kamera felszerelve, kamerák a be- és kiléptető részen vannak, a helyszínen begyűjtött információk és a beléptető könyv szerint továbbá a két sértett 16 h-kor hagyta el az épületet. Utóbbi körülmény egyébként azt támasztja alá, hogy a helyszín elhagyása és a

rendőri intézkedés, illetve a sértettek orvosi ellátása között nem telt el hosszú idő. Egyebekben tanú3 tanú és tanú1 tanú egymással egyezően nyilatkoztak arról, hogy reggel a munkába érkezéskor csak a nevüket kellett megmondani az öröknek, más jellegű ellenőrzés nem volt. Emellett a sértettek vallomását tanú1 tanú nyomozás során tett vallomása, mely szerint a sértettek törölgették magukat, tanú2 sértettnek a homlokán, míg tanú3 sértettnek a szája szélén látott egy kis vért, ugyancsak alátámasztja. tanú1 tanú ezen nyilatkozata nem áll ellentétben az orvosszakértő azon nyilatkozatával sem, hogy a sértettek sérülései nem feltétlenül voltak kívülről láthatóak.

[46] A fentiekre is figyelemmel megállapítható, hogy Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott védője által a fellebbezésük indokolásában előadottak a törvényszék által megvizsgált és figyelembe vett bizonyítékok újra-, illetve átértékelését célozta. A bizonyítékok eltérő értékelésére azonban csak akkor lett volna lehetőség, ha az elsőfokú ítélet – a védelem által állított tények tekintetében – megalapozatlan és ennek kiküszöbölése során az ítéltábla – a helyes tényállás érdekében felvett bizonyítás, az ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján – a törvényszéktől eltérő tényeket állapít meg, és csak szigorúan ezen eltérő tények tekintetében. Ennek hiányában a törvényszék mérlegelő tevékenységét támadó fellebbezés nem vezethetett eredményre.

[47] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásában lévő elírásokat az alábbiak szerint javítja:

- az elsőfokú ítélet [29] bekezdésének hatodik mondatában „*az I. és III. r. vádlott ütlegetni kezdték*” szövegrész helyébe „*a II. és III. r. vádlott ütlegetni kezdték*” szövegrész lép (tanú2 sértett nyomozati vallomása);
- az elsőfokú ítélet [33] bekezdésének utolsó mondatában a „*miközben tanú5 a jobb vállán térdelt*” szövegrész helyébe a „*miközben Terhelt2 II. r. vádlott a jobb vállán térdelt*” kifejezés lép (szembesítési jegyzőkönyv tanú2 sértett és Terhelt2 II. r. vádlott között);
- az elsőfokú ítélet [46] bekezdésének utolsó sorában a „*kis erélyű*” kifejezés helyébe a „*kis erejű*” szókapcsolatot illeszti. [Be. 453. § (6) bekezdés]

[48] Mivel a törvényszék nem vizsgálta, illetve vetette össze a cselekmény elkövetésekor és elbírálásakor hatályban lévő anyagi jogi rendelkezéseket, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását az ítéltábla azzal egészíti ki, hogy miután az új büntető törvény szerint a cselekmény nem bírálendő el enyhébben, a bíróság a Btk. 2. § (1) bekezdése alapján az elkövetéskor hatályos büntető anyagi jogi rendelkezéseket alkalmazta.

[49] A megállapított történeti tényállás alapján a törvényszék okszerű következtetést vont le Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak bűnösségére a tanú3 sértett sérelmére elkövetett cselekmény kapcsán, és törvényesen minősítette a bűncselekményt a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő testi sértés vétségének, a sértett ugyanis nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett és a szakértői vélemény szerint nem állt fenn a nyolc napon túl gyógyuló sérülés bekövetkezésének reális lehetősége. A fellebbviteli főügyészség átiratának tartalmával egyetértve az elsőfokú ítélet [57]

bekezdésében írtakat az ítéltábla annyiban egészíti ki, hogy tanú3 sértett a 2021. június 2-ai tanúkenti kihallgatása során magánindítvánnyal élt az elkövetőkkel szemben, így a Btk. 164. § (10) bekezdése szerinti büntethetőségi feltétel is fennáll.

[50] A törvényszék a tanú2 sértett sérelmére elkövetett cselekményt helyesen minősítette a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntette kísérletének. A sértett fejét ért nagy erőbehatásra figyelemmel ugyanis orvosszakértői szempontból fennállt az életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetősége. E körben a törvényszék helyesen hivatkozott az elsőfokú ítélet [66] bekezdésében a bírói gyakorlatra, mely szerint, ha az eset körülményeiből arra lehet következtetni, hogy az elkövető szándéka – legalább eshetőlegesen – életveszélyes sérülés okozására irányul, az életveszélyt okozó testi sértés büntetése kísérlete megállapítható. Jelen ügyben a súlyosabb sérülés bekövetkezésének szándékára vonható le következtetés a bántalmazás módjából, a támadott testtájából (életfontosságú szerv), az erőbehatás nagyságából, a ténylegesen elszenvedett sérülés helyéből és jellegéből, valamint a sértett életkorából is.

[51] A törvényszék az elsőfokú ítélet [67] bekezdésében írtak szerint helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy fiatalkorú Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottaknak számolniuk kellett azzal, hogy a bántalmazás eredményeként a sértettnek életveszélyes sérülése is keletkezhet, amely következménybe – legalábbis – belenyugodtak, így az eshetőleges szándék terhükre megállapítható. Az elsőfokú ügydöntő határozat [63] bekezdésében írtakat az ítéltábla annyiban pontosítja, hogy a súlyosabb eredmény a szerencsének, illetve a véletlennek köszönhetően maradt el, ahhoz orvosi beavatkozásra nem volt szükség. A rendelkezésre álló orvosi iratok alapján ugyanis az orbita törés diagnosztizálása után tanú2 sértettet otthonába bocsátották ágynyugalom, fizikai kímélet és bőséges folyadékfogyasztás előírása mellett, állapota orvosi kezelést nem indokolt.

[52] A törvényszék az elsőfokú ítélet [59] és [60] bekezdésében helyesen utalt a bírósági gyakorlatra az elkövetési alakzattal összefüggésben. Az ítéltábla a hivatkozott bírósági döntések kapcsán annak kiemelését tartja szükségesnek, hogy a BH2019. 36. számú kúriai döntés alapjául szolgáló cselekménynél a lopást (idegen dolog eltulajdonítása jogtalan eltulajdonítás céljából), míg a BH2017. 357.számú kúriai határozat alapját képező élet elleni cselekményt az elkövetők közösen valósították meg, és társtettesi elkövetői minőségük megállapítását az alapozta meg, hogy valamennyien törvényi tényállási elemet valósítottak meg. A BH2017. 357. számú döntés kiemeli, hogy társtettes az is, aki felismerve társa szándékát, vele akarategységben, egymás tevékenységét kölcsönösen kiegészítve vesz részt a bűncselekmény elkövetésében, vagyis társtettesként felelnek az elkövetők az eredményért, ha a sértettet egymás tevékenységéről tudva akarategységben közösen bántalmazzák. Jelen ügy kapcsán a társtettesi elkövetői minőség a tanú3 sértett sérelmére elkövetett cselekményt érintően Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott tekintetében, míg a tanú2 sértett sérelmére megvalósított cselekménnyel összefüggésben fiatalkorú Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak tekintetében állapítható meg.

[53] A törvényszék ítélete indokolásában többször is rögzítette, hogy Terhelt2 II. r. vádlott nem bántalmazta tanú2 sértettet, hanem azzal vett részt a cselekmény elkövetésében, hogy kést tartott magánál, a nála lévő kalapácsot eldobta, és bántalmazásra biztatta testvéreit, melyet a nála lévő eszközökkel nyomatékosított, valamint tanú3 sértettet akadályozta abban, hogy édesapjának segítsen (elsőfokú ítélet [51], [56], [58] és [61] bekezdés).

[54] A Btk. 13. § (3) bekezdése szerint társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg. A társtettség rendeltetése, hogy a közös elkövetésre kiterjedő szándék alapján az egészért lehessen felelősségre vonni azt is, aki objektíve csak egy részt valósít meg a bűncselekményből. A társtettség objektív oldalát a bűncselekmény törvényi tényállásának közös megvalósítása adja, ami azt jelenti, hogy minden társtettesnek tényállásszerű elkövetési magatartást kell kifejtenie. A társtettség szubjektív oldala a szándékegység, amely két elemből épül fel, az egyik, hogy társtettségben csak szándékos bűncselekmények követhetők el, és valamennyi társtettes szándékának ki kell terjednie a bűncselekmény objektív tényállási elemeire, a másik, hogy a társtetteseknek egymás tevékenységéről tudva kell cselekedniük. A szándékegység előzetes elhatározást, megállapodást nem feltételez.

[55] A Btk. 14. § (2) bekezdése alapján bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez másnak szándékosan segítséget nyújt. A bűnsegély elkövetési magatartása a segítségnyújtás, amely állhat tevésben és mulasztásban is. A bűnsegély elkövetési módja szempontjából lehet fizikai vagy pszichikai bűnsegély. A fizikai bűnsegéd a tettesi cselekmény külső feltételeihez járul hozzá (pl. eszközt ad a tettesnek; BH2000. 186.), de bűnsegéd az is, aki a sértettet védeni próbáló személyt tartja vissza (BH2003. 176.). Ezen elkövetési alakzat negatív ismérve, hogy az elkövető törvényi tényállási elemet nem valósíthat meg, mert akkor társtettség létesül. A pszichikai bűnsegéd a tettes szándékát tipikusan nyilatkozatával erősíti (BH2003. 2., BH2003. 3.), de az is előfordulhat, hogy önmagában a bűnsegéd jelenléte hat támogatólag a tettesre (BH2000. 381.).

[56] A fentiekben kifejtettekre figyelemmel tanú2 sértett tekintetében Terhelt2 II. r. vádlott cselekvősege (bántalmazásra biztatás, tanú3 sértett akadályozása) tipikusan bűnsegédi magatartások, és a tényállásban leírt eseménysor alapján aggálytalanul megállapítható, hogy a II. r. terhelt jelenléte, cselekvősege a testvéreire támogató hatással bírt. Mivel Terhelt2 II. r. vádlott törvényi tényállási elemet nem valósított meg, a testi sértés büntettének kísérleteként értékelt cselekménye bűnsegédként elkövetettnek minősül, amely az elsőfokú ítélet megváltoztatását indokolta. A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú ítéletben megállapított azon tény alapján, mely szerint Terhelt2 II. r. vádlott a sértettek felé kalapácsot hajított, is vizsgálni kellene, hogy ezen magatartás törvényi tényállási elem megvalósulásának tekinthető-e, vagy sem, figyelemmel azonban arra, hogy a másodfokú bíróság e tényállásrészt módosította, tanú2 sértett sérelmére törvényi tényállási elem megvalósítása fel sem merülhet.

[57] Az ítéltábla a büntetések enyhítését célzó fellebbezésekre figyelemmel az alábbi, a büntetés céljára és a büntetés kiszabásának elveire vonatkozó anyagi jogi rendelkezéseket hívja fel.

[58] A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el [Btk. 79. §]. A büntetést a Btk.-ban meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez [Btk. 80. § (1) bekezdés].

[59] Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele [Btk. 80. § (2) bekezdés].

[60] A törvényszék fiatalkorú Terhelt1 I. r. vádlott tekintetében helyesen idézte a Be. 106. § (1) bekezdését, mely szerint a fiatalkorúval szemben kiszabott büntetés vagy alkalmazott intézkedés célja elsősorban az, hogy a fiatalkorú helyes irányba fejlődjön, és a társadalom hasznos tagjává váljon, erre tekintettel az intézkedés vagy büntetés megválasztásakor a fiatalkorú nevelését és védelmét kell szem előtt tartani.

[61] A büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú Büntető Kollégiumi vélemény (a továbbiakban: 56. BK vélemény) rögzíti, hogy a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő (összefoglalóan a büntetést befolyásoló) körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem az enyhítő és súlyosító körülmények száma, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál.

[62] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket túlnyomórészt helyesen tárta fel és kellő nyomatékkal értékelte.

[63] E körben helytállóan vette figyelembe enyhítő körülményként az időmúlást, a 2/2017. (II. 10.) AB határozatban és az 56. BK vélemény III.10. pontjában foglaltakra tekintettel azonban az időmúlás mellett további enyhítő körülményként kellett értékelni a büntetőeljárás elhúzódását is, amelyre az ítélet indokolásában a Be. 564. § (4) bekezdés b) pontja alapján utalni kell.

[64] A büntetlen előélet Terhelt2 II. r. vádlottnál enyhítő körülmény, azzal, hogy esetében súlyosító körülményként kellett figyelembe venni, hogy a jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény elkövetésekor büntetőeljárás hatálya alatt állt. Az erkölcsi bizonyítvány adatai alapján - az elsőfokú ítéletben rögzítettektől eltérően - két büntetőeljárás volt vele szemben folyamatban, a 2020. március 12. napján elkövetett testi sértés büntettének kísérlete és magánlaksértés vétsége miatt, valamint a 2020. december 29. napján elkövetett garázdaság büntette és testi sértés vétsége miatt, azaz jelen üggyhöz hasonló személy elleni erőszakos bűncselekmények miatt. Az 56. BK vélemény II.1. pontja alapján a büntetlen előélet nem enyhítő tényező, ha az elkövető fiatalkorú vagy a fiatalkort néhány évvel meghaladott, ún. fiatal felnőtt. A fiatalkorú elkövetőkre ugyanis életkorukból adódóan eleve más (az általánostól enyhébb) szabályok vonatkoznak, míg a fiatal felnőttek esetében e tény értékelhető enyhítő körülményként, ahogyan azt a törvényszék helyesen állapította meg Terhelt3 III. r. vádlott tekintetében. Ezen enyhítő körülmény értékelhetőségét azonban lényegében kioltja, hogy Terhelt3 III. r. terhelt is két (a II. r. vádlottéval megegyező) büntetőeljárás hatálya alatt állt a bűncselekmény elkövetésekor, ahogyan azt a törvényszék ítélete helyesen tartalmazza. Az 56. BK vélemény II.4. pontja szerint enyhítő körülmény, ha az elkövetőnek tartásra, illetve nevelésre szoruló hozzátartozói vannak, ez azonban Terhelt3

III. r. vádlott tekintetében csak kisebb nyomatékkal vehető figyelembe, hiszen jelenleg nem dolgozik, jövedelme nincs, maga is eltartásra szorul, így anyagilag nem tud hozzájárulni a gyermekei tartásához, neveléséhez.

[65] Az 56. BK vélemény III.11. pontja szerint a bűncselekmények elszaporodottsága súlyosító körülmény akkor, ha a köztudomás szerint az ügyben elbírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma (az elkövetéskor) a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat, vagy ha a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál.

[66] A Legfőbb Ügyészségnek a bűnözés 2021. évi adatairól készült tájékoztatójából megállapítható, hogy az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmények száma a jelen ügy tárgyát képező cselekmény elkövetését megelőző 10 év statisztikája alapján folyamatos csökkenő tendenciát mutat, 2021-ben volt a legkevesebb ilyen jellegű cselekmény, és ugyanez állapítható meg a szándékos testi sértések kapcsán is. Így az ítéltábla a tekintetben osztotta a védelem álláspontját, hogy a jelen ügghöz hasonló bűncselekmények számának lényeges emelkedése valóban nem állapítható meg. A Központi Statisztikai Hivatal Területi statisztikai évkönyvének adatai szerint azonban Budapestet az egyes megyékkel összehasonlítva megállapítható, hogy 2021-ben Budapesten jóval magasabb volt a testi sértések száma (1300), mint az egyes megyékben, ahol a legkevesebb ilyen típusú bűncselekményt Zala megyében regisztrálták (112), míg a legmagasabb szám (684) Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében volt, de utóbbi is jelentősen elmarad a budapesti adattól. Jelen ügy kapcsán tehát megállapítható, hogy 2021-ben az ilyen típusú bűncselekmények száma Budapesten lényegesen magasabb volt az átlagosnál.

[67] Figyelemmel arra, hogy Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében a tanú2 sértett sérelmére elkövetett cselekmény kapcsán az elkövetési alakzat társtettesiről bűnsegédire változott, a társtettesi elkövetés nem értékelhető a terhére, és a bűnsegédi alakzat keretében tanúsított „biztató” magatartása sem tekinthető egyidejűleg súlyosító körülménynek. Fiatalkorú Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlott társtettesi minőségén azonban ez nem változtat, és nem érinti a tanú3 sértett sérelmére megvalósított cselekmény kapcsán Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott társtettesi elkövetői alakzatát sem.

[68] Az 56. BK vélemény II.8. pontja értelmében, ha a bűncselekményt több személy együttesen követi el, akkor az elkövetők egymás szándékát és önbizalmát kölcsönösen erősíthetik, végre tudnak hajtani olyan cselekményt is, amelyre külön-külön nem lennének képesek, és több elkövetővel szemben védekezni is nehezebb. A társas elkövetés a bűnelkövetésnek általában veszélyesebb formája, ezért a társtettségben, a fizikai bűnsegédekkel együtt történő, és – ahol ez nem a bűncselekmény minősítő körülménye – a csoportos elkövetés általában súlyosító körülmény; különös a nyomatéka az erőszakos bűncselekmények esetében. Erre figyelemmel jelen ügyben a súlyosabb bűncselekmény kapcsán a csoportos elkövetést is súlyosító körülményként kell értékelni. Az elkövető kezdeményező, vezető, másokat bűnelkövetésbe vivő szerepe ugyancsak súlyosító körülmény. Ez pedig aggálytalanul megállapítható Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében, hiszen a konfliktust, amely első körben szóváltásban nyilvánult meg, ő kezdeményezte, és a tettelegességet is ő provokálta, amikor tanú3 sértettet kihívta bokszozni, majd annak ellenére került sor a vádlottak részéről a tettelegesség kifejtésére, hogy tanú3 sértett a kihívást nem fogadta el, emellett Terhelt2 II. r. vádlottat tanú2 sértett is nyugtatni próbálta. Az 56. BK vélemény III.5. pontja szerint a bűnsegédnek általában kisebb a szerepe a bűncselekményben, mint a

tettesnek, ezért a bűnsegédi minőség általában enyhítő körülmény. Jelen ügyben azonban éppen a konfliktust kezdeményező, vezető szerepe miatt nem lehetett ezt a tényt Terhelt2 II. r. vádlott javára értékelni. Az ítéltábla álláspontja szerint a fiatalabb testvéreit, különösen fiataalkorú Terhelt1 I. r. vádlottat bűnelkövetésbe vivő szerepének nagyobb nyomatéka van, hiszen a fiataalkorú elkövetőkre egyébként sem az önálló, hanem a társas elkövetés a jellemző a kialakulatlan személyiségük és a könnyebb befolyásolhatóságuk miatt. A testvéri viszonyban általában erősebben van jelen az egymáshoz való kötődés és az összetartás, a fiatalabb testvér az idősebb testvérré sokszor példaképként tekint, így különösen fontos, hogy az idősebb testvér a fiatalabb számára milyen irányt mutat, illetve, hogy milyen magatartásra, problémamegoldásra, konfliktuskezelésre szocializálja. Jelen ügy kapcsán e körben az is lényeges tényező, hogy fiataalkorú I. r. vádlott a cselekmény elkövetésekor a 15. életévét sem töltötte be.

[69] Így a büntetés kiszabásánál jelentőséggel bíró körülmények kiegészítése mellett sem látta az ítéltábla indokoltnak Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott büntetésének enyhítését, az azonos tartamú büntetés meghatározása a belső arányosság követelményét sem sérti. Ennek kapcsán az ítéltábla arra is figyelemmel volt, hogy Terhelt3 III. r. vádlott mindkét sértett bántalmazásában aktívan részt vett. A másodfokú bíróság megítélése szerint a törvényszék által kiszabott büntetések szükségesek és egyben elegendőek a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok eléréséhez.

[70] Ellenben fiataalkorú Terhelt1 I. r. vádlott esetében a fiataalkorúakra vonatkozó eltérő szabályozás, és ebből fakadóan az eltérő szankcióalkalmazási cél (helyes irányú fejlődés, nevelés) és a terhelt életkora okán, figyelembe véve azt is, hogy a cselekményt a két idősebb testvérevel sodródva követte el, ahogyan arra a törvényszék helytállóan mutatott rá, az ítéltábla indokoltnak találta a szabadságvesztés tartamának az enyhítését, és azt 1 év 6 hónapban határozta meg. Az ítéltábla maradéktalanul osztotta a fellebbviteli főügyészség átiratában kifejtetteket a szabadságvesztés végrehajtási fokozata kapcsán, 2 év szabadságvesztés kiszabása esetén ugyanis a Btk. 110. § (1) bekezdésének a) pontjában írt kötelező törvényi rendelkezés értelmében a végrehajtási fokozat valóban fiataalkorúak börtöne, és fiataalkorú elkövető esetén a Btk. 35. § (1) és (2) bekezdése nem alkalmazható. A szabadságvesztés tartamának enyhítésére figyelemmel azonban az elsőfokú ítéletben meghatározott végrehajtási fokozat már megfelel a törvényi rendelkezéseknek [Btk. 110. § (2) bekezdés], így annak megváltoztatása nem volt indokolt.

[71] A törvényszék nem tévedett akkor sem, amikor fiataalkorú Terhelt1 I. r. vádlott tekintetében a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztéséről rendelkezett, és a próbaidő tartamát is megfelelően határozta meg. Ezzel összefüggésben az ítéltábla megjegyzi, hogy a Btk. 126. § (1) bekezdésének a) pontja alapján, ha a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztik, a fiataalkorú elítélt az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napján a törvény erejénél fogva mentesül a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól, így az előzetes mentesítés lehetőségének vizsgálata nem volt szükséges.

[72] A szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségére, a közügyektől eltiltásra, a fiataalkorú terheltet érintően a pártfogó felügyelet elrendelésére, valamint a bűnügyi költségre vonatkozó ítéleti rendelkezések törvényesek.

[73] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen – a fellebbezésekkel támadott elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta, azzal, hogy az elsőfokú ítélet bevezető részében feltüntetett két tárgyalási határnapot pontosította [Be. 453. § (6) bekezdés]. Az ítéltábla a személy- és lakcímnnyilvántartás adatai és a nyilvános ülésen elhangzottak alapján pontosította a terhelt személyi adatait [Be. 604. § (3) bekezdés c) pont].

[74] A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről az ítéltábla a Be. 589. §, 613. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontja és az 574. § (1) és (4) bekezdése alapján rendelkezett.

[75] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései zárják ki, mivel az elsőfokú bírósággal ellentétes döntés a másodfokú eljárás eredményeként nem született.

Budapest, 2025. október 16.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke,

Dr. Zsótér Zsuzsanna s.k. előadó bíró,

Dr. Lőrinczy Attila István s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 2025. március 11. napján kihirdetett 5.Fk.195/2023/52. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Fkf.160/2025/15. számú határozata folytán – fiatalkorú Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában 2025. október 16. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. október 16.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke